

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД
ЛУВСАННАМСРАЙН ОЮУН-ЭРДЭНЭ
ТАНАА

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮНИЙ
АСУУЛГА

14201 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг
Жанжин Д.Сүхбаатарын талбай 1, Төрийн ордон
Утас: 26-70-16, Факс: 32-70-16
E-mail: stategreathural@parliament.mn
<http://www.parliament.mn>

2021.04.13 № 16

Асуулга тавих тухай

Монгол Улсын уул уурхайн салбар экспортын нийт бүтээгдэхүүний 90 хувь, аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 70-80 хувь, дотоодын нийт бүтээгдэхүүний 20-30 хувь, гадаадын хөрөнгө оруулалтын 70-75 хувийг дангаараа бүрдүүлж байна. Манай улсын ДНБ-ий хэмжээ 2000 онд 1,1 их наяд төгрөг байсан бол 2020 онд 37 их наяд төгрөг болж хэдэн арав дахин өссөн. Энэхүү өсөлтийг бий болгоход нүүрсний экспорт голлох үүрэг гүйцэтгэсэн юм. 2019 онд нүүрсний экспортын борлуулалт 3 тэрбум ам.долларт хүрч, манай нийт экспортын 40 хувийг дангаараа бүрдүүлжээ. Монгол Улсын эдийн засагт ийм чухал үүрэг гүйцэтгэж буй нүүрсний экспорт хилийн Бичигт, Замын-Үүд, Гашуунсухайт, Ханги, Шивээхүрэн, Булган боомтоор хийгдэж байна. Нүүрсний тээвэрлэлтийг нийт 340 орчим аж ахуйн нэгж, байгууллагын 17700 гаруй жолооч хийдэг. Харамсалтай нь, нүүрс тээвэрлэлтийн салбарын олон чухал асуудал төрийн анхаарлын гадна үлдсээр байна.

Иймд Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.13, 39 дүгээр зүйлийн 39.1.1-т заасны дагуу Монгол Улсын Ерөнхий сайд Танд дараах асуулгыг тавьж байна. Үүнд:

1. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны “Бүх нийтийн бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлсэнтэй холбогдуулан эдийн засгийг дэмжих чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай” 183 дугаар тогтоолын 11-т “Хилийн боомтуудыг халдвар, хамгааллын онцгой дэглэм, горимд бүрэн хүчин чадлаар ажиллуулах, Тавантолгойн бүлэг орд, Нарийнсухайтын бүлэг орд, Оюутолгойн ордын хүрээнд байгуулагдсан ариутгал, халдваргүйжүүлэлт, хамгаалалтын аюулгүйн бүсийн үйл ажиллагаа, нөхцөл байдалтай уялдуулан Гашуунсухайт, Шивээхүрэн боомтоор тээвэрлэлт хийж байгаа жолооч нарыг шинжилгээнд бүрэн хамруулж, эдгээр боомтыг “Ногоон бүс” болгон зарлаж, тээвэрлэлтийн дараалал үүсгэхгүй байхаар зохион байгуулахыг” холбогдох сайд нарт даалгасан шийдвэр огт хэрэгжсэнгүй.

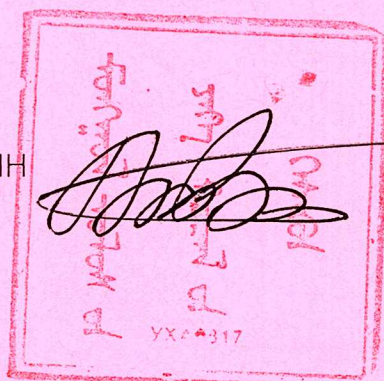
Иймд манай улсын эдийн засагт гол үүрэг гүйцэтгэдэг нүүрсний экспортын жолооч, тээвэрлэгч болон бусад ажиллагсдыг Коронавирусын эсрэг вакцинд нэн даруй хамруулах, нүүрсний экспортыг Ковид-19 цар тахлын халдваргүй

2020000155

- бүс болгох чиглэлд Засгийн газраас ямар арга хэмжээ авахаар төлөвлөж байгаа талаар;
- 2021 оны эхний улирлын байдлаар Тавантолгойгоос Гашуунсухайт боомтоор нүүрс тээвэрлэж байгаа нийт 15 мянган тээврийн хэрэгслийн ердөө 10 орчим хувь нь үндэсний хөрөнгө оруулалттай компаниудын тээврийн хэрэгсэл байна. Монгол Улсаас экспортлох нүүрс, уул уурхайн бусад бүтээгдэхүүний тээвэрлэлтийг 50-аас доошгүй хувийг үндэсний тээврийн компани, консорциум-аар гүйцэтгүүлэх тухай 2015 оны Улсын Их Хурлын Эдийн засгийн байнгын хорооны 10 дугаар тогтоолын хэрэгжилт хангалтгүй байгаа учир шалтгаан юунд оршиж байгаа талаар;
  - Экспортын нүүрс тээвэрлэлтийн зөвшөөрлийн бичиг олголт, чингэлэг тээвэрлэлтийн тээврийн хэрэгслийн БНХАУ-ын талд бүртгүүлэх квотын асуудалд Монголын үндэсний тээвэрлэгчдийн орон зай, эрх ашгийг хамгаалах талаар Монгол Улсын Засгийн газраас ямар бодлого баримталж байгаа талаар;
  - Засгийн газраас "Эрүүл мэндээ хамгаалж, эдийн засгаа сэргээх 10 их наядын хөтөлбөр" зарласан. Тус хөтөлбөрийн хүрээнд экспортын нүүрс тээвэрлэлтийн үндэсний компаниудад дэмжлэг үзүүлэх замаар тээвэрлэлтээс олох үр ашгийн дийлэнх хувийг эх орондоо үлдээх талаар төлөвлөгөө байгаа эсэх талаар;
  - ЗГХЭГ-ын даргаар Л.Оюун-Эрдэнэ ажиллаж байх үед буюу Засгийн газрын 2019 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн хуралдаанаас "Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн нүүрс тээвэрлэлтэд үүсч байгаа хүндрэлтэй асуудлыг шийдвэрлэх тухай" гаргасан 01 тоот албан даалгавар огт биелэгдсэнгүй. Иймд Монгол Улсын нийт нүүрсний 65 хувийг дамжуулан гаргадаг, өдөрт 1100 орчим машин, олон зуун зорчигсдод үйлчилдэг "Гашуунсухайт" боомтод цахилгаан эрчим хүч, эмнэлэг болон төвлөрсөн засварын үйлчилгээ зэрэг суурьшлын бүс байгуулах, экспортын нүүрс тээвэрлэх автозам, дэд бүтцийг сайжруулах талаар Засгийн газраас бодитойгоор ямар арга хэмжээ авахаар төлөвлөж байгаа талаар;
  - Тавантолгой-Гашуунсухайт чиглэлийн бүтээн байгуулалтын ажлын явц хэдэн хувьтай хэрэгжиж байгаа болон инженерийн нарийвчилсан зураг төсөл, байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ, төмөр замын цариг, хил холболтын цэг, санхүүжилт зэрэг асуудлыг Засгийн газар хэрхэн шийдвэрлэж байгаа талаарх мэдээлэл зэрэг болно.

Асуулгын хариуг Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.3 дахь хэсэгт заасан хугацаанд бичгээр ирүүлж, Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанд танилцуулахыг Танаас хүсье.

УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ГИШҮҮН

Д.ГАНБАТ

2020000155